

Starters en jonge boeren in het GLB

Giel BOEY
Adviseur internationaal beleid

Hendrik JACOBS
Dossierhouder Groene Kring

**Groene
Kring**

Het verloop

Inhoud

1 Maatregelen voor jonge boeren

2 Wie is jonge boer?

3 Betalingsrechten uit de reserve

4 Aanvullende inkomenssteun

5 VLIF

Maatregelen voor jonge boeren

Jonge boeren in Vlaanderen

Door een verscheidenheid aan oorzaken hebben instappers in de landbouw het vandaag niet makkelijk in Vlaanderen:

- Verschillende factoren leggen een grote druk op de **beschikbaarheid van grond**;
- Grond- en grondstoffenprijzen zijn uitzonderlijk hoog waardoor een **grote financiële buffer** noodzakelijk is;
- **Hoge investeringskosten** door verouderde bedrijven, milieu-uitdagingen of andere verduurzamingsvereisten;
- Door hoge productiekosten en een onzeker rendement is Vlaamse landbouw een **kapitaalsintensieve sector**.

Om de generatievernieuwing voldoende te stimuleren is het belangrijk om jonge boeren **voldoende en gericht** te ondersteunen.

Maatregelen voor jonge boeren

1

Betalingsrechten uit de reserve

2

Aanvullende inkomenssteun

3

Overnamesteun via VLIF

4

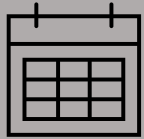
Investeringssteun via VLIF

5

+ VLIF steun voor omschakeling

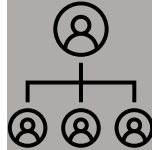
Wie is jonge boer?

Voorwaarden

Leeftijdsvoorwaarde

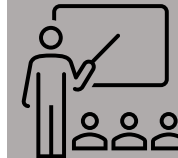
De jong zaakvoerder heeft een maximale leeftijdsgrens van 40 jaar.

Zeggenschapsvoorwaarde

De jonge zaakvoerder is bedrijfshoofd als hij daadwerkelijk en effectief zeggenschap heeft.

- 1) Minstens 15% aandelen van een rechtspersoon bezitten;
- 2) Geregistreerd samenuitbatingscontract.

Opleidingsvoorwaarde

De jonge zaakvoerder volgde met succes een opleiding uit een lijst met toegestane landbouwdiploma's of heeft een installatieattest via de startersopleiding.

Betalingsrechten uit de reserve

Achtergrond

In 2015 werden betalingsrechten toegekend op basis van de aangegeven percelen. Elk betalingsrecht heeft een bepaalde waarde in euro per hectare. Door jaarlijks een overeenkomstig aantal subsidiabele percelen aan te geven in de verzamelaanvraag kunnen rechten geactiveerd worden.

Voor de bestaande rechten bestaat er een marktwerking met aan- en verkoop. In principe gebeurt er **geen nieuwe toewijzing** van betalingsrechten met uitzondering voor drie doelgroepen:

- Jonge landbouwers
- Nieuwe landbouwers
- Biologische landbouwers

Betalingsrechten uit de reserve

Jonge landbouwers

- Definitie jonge landbouwer
- Toewijzing nieuwe rechten of verhoging van de bestaande rechten tot gemiddelde waarde
- Jaarlijkse aanvraag gedurende 5 jaar

Nieuwe landbouwers

- Voldoen aan de voorwaarde 'actieve landbouwer'
- Toewijzing nieuwe rechten of verhoging van de bestaande rechten tot gemiddelde waarde
- Eenmalige aanvraag binnen 2 jaar na vestiging

Werking van de reserve

Hoe wordt de reserve aangevuld?

1. Als betalingsrechten 2 opeenvolgende jaren niet geactiveerd worden via de verzamelaanvraag, komen deze te vervallen aan de reserve.
2. Als de waarde van alle betalingsrechten in de reserve niet volstaat om te voldoen aan alle aanvragen zal een lineaire verlaging van de waarde van alle betalingsrechten plaatsvinden.

Hoe kan ik een aanvraag indienen?

De aanvraag gebeurt via de verzamelaanvraag op het e-loket. Dezelfde deadline geldt als bij het indienen van de verzamelaanvraag. De nodige bewijsstukken (vakbekwaamheid, zeggenschap) moeten bijgevoegd worden.

Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers

Pijler 1 - directe steun

Directe steun

- Basisbetaling voor duurzaamheid
- Herverdelende betaling
- Gekoppelde steun
- Aanvullende inkomenssteun
- Ecoregelingen
- Capping

Achtergrond

Via het GLB wordt er bijgedragen aan een **leefbare en duurzame** voedselproductie. De markt vergoed echter de landbouwer niet voldoende voor zijn inspanning en risico:

- Hogere EU-normen inzake voedselveiligheid of milieu
- Maatschappelijke diensten geleverd door landbouwers
- Volatiliteit op de wereldmarkt

Daarom is de directe steun in de vorm van een basisbetaling (**hectaresteen**) één van de belangrijkste maatregelen van het GLB.

Die steun wordt voor jonge landbouwers verhoogd via de **aanvullende inkomenssteun (top-up)**:

- Ter bevordering van de instroom van jonge landbouwers
- Stimuleren van economische ontwikkeling
- Verhogen van het concurrentievermogen
- Antwoord op de beperkte financiële buffer

Wie zijn de begunstigten?

- 1 Actieve landbouwers die voldoen aan de definitie van jonge landbouwer

- 2 Het gaat om de eerste vestiging van de jonge landbouwers
 - › Als eerste keer een landbouwbedrijf uitbaten
 - › Als eerste keer bestuurder worden van een rechtspersoon
 - › Als eerste keer lid zijn van een groepering
 - › Als eerste keer lid zijn van een maatschap

Bijkomende voorwaarden

- De aanvraag gebeurt binnen de **vijf jaar** na zijn eerste vestiging;
- De eerste aanvraag moet ten laatste gebeuren in het jaar dat de jonge landbouwer **40 jaar wordt**;
- De aanvullende inkomenssteun kan tot 5 jaar verkregen worden maar er moet **jaarlijks** een aanvraag ingediend worden;
- De **betalingsrechten** worden via de verzamelaanvraag **geactiveerd** in het jaar van de aanvraag.

Steunbedrag

Hectaren 0-45

+ - €200/ha

Hectaren 45-90

+ - €160/ha

Hectaren 90-...

€0/ha

Ook interessant...

- Jonge boeren die in het huidige GLB recht hebben op de aanvullende inkomenssteun, kunnen deze aanvragen verderzetten aan de **oude voorwaarden** maar aan de **nieuwe eenheidsbedragen**.
- Meerdere jonge landbouwers per onderneming kunnen de aanvullende inkomenssteun aanvragen zolang zij per jonge landbouwer voldoen aan alle voorwaarden. De verhoogde steun geldt wel enkel op **unieke hectaren**.

VLIF

BOEREN
BOND

Groene
Kring

Achtergrond

Het Vlaams als Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) heeft doelstelling om Vlaamse land- en tuinbouwers te ondersteunen bij duurzame investeringen, overnames of om de structuur van land- en tuinbouwbedrijf te verbeteren. Voor jonge landbouwers worden er specifieke maatregelen getroffen.

- Opstart- en overnamesteun
- Extra steun bij productieve investeringen
- Omschakeling naar nieuwe verdienmodellen

VLIF

Opstart- en overnamesteun

Maatregel samengevat

Op basis van de verdien capaciteit en het aantal bedrijfsleiders wordt een forfaitair bedrag toegekend aan jonge landbouwers van ...

- €40.000,
- €70.000 of
- €100.000

... bij de opstart of overname van een landbouwbedrijf.

Steunvoorwaarden – moment van **aanvraag**

- De aanvrager heeft zich minder dan **24 maanden** gevestigd;
- De aanvrager is jonger dan 40 jaar op 1 januari van het jaar van de steunaanvraag;
- De aanvrager dient een opstart- of overnameplan in (juridische structuur, bedrijfsdoelstelling, bedrijfseconomische projectie);
- De aanvrager neemt minimaal 15% van de aandelen of bedrijfsbekleding over of start een nieuw bedrijf.

Steunvoorwaarden – moment van **betaling**

- De jonge landbouwer is vakbekwaam;
- De jonge landbouwer vestigt zich als bedrijfshoofd;
- De jonge landbouwer heeft daadwerkelijk en langdurig zeggenschap;
- Het bedrijf voldoet aan de criteria van ‘actieve landbouwer’;
- Het bedrijf haalt voldoende verdien capaciteit uit de productie, verwerking en verkoop van eigen landbouwproducten (€20.000 per bedrijfsleider);
- Een jonge landbouwer mag maximaal halftijds een job in loonverband uitoefenen of maximaal €15.000 netto belastbaar inkomen uit een andere zelfstandige activiteit;

Selectie van aanvragen

Een project moet geselecteerd en goedgekeurd worden vooraleer iemand recht heeft op de VLIF opstart- en overnamesteun. De projecten worden gerangschikt aan de hand van volgende criteria:

- Het aantal bedrijfsleiders
- De omvang van het bedrijf dat naar de jonge landbouwer gaat
- Biologische productie of korte keten-bedrijf (meer dan 50%)
- De verwachte verdien capaciteit per bedrijfsleider na de uitvoering van het bedrijfsplan

VLIF

Productieve investeringen

Maatregel samengevat

Een procentuele steun verleend voor investeringen die bijdragen tot het verhogen van de weerbaarheid van bedrijf, een efficiënter energie- en waterverbruik, de verbetering van luchtkwaliteit, de verbetering van biodiversiteit, precisielandbouw, ...

Er wordt gewerkt met vier steunniveaus: 15%, 30%, 40% en 50%. **Voor jonge landbouwers wordt het steunniveau in bepaalde gevallen verhoogd.**

Verhoging jonge boeren

Productieve investeringen voor verdere verduurzaming

- Automatisch voersysteem, hygiënesluizen, ...
- Steunpercentages van 15%, 30% en 40%
- 10% extra voor jonge landbouwers in categorieën 30% en 40%

Productieve groene investeringen

- Fytobak, ecoploeg, compostverspreider, ...
- Steunpercentages van 30%, 40% en 50%
- 10% extra voor jonge landbouwers in categorieën 30%, 40% en 50%

Productieve investeringen voor dierenwelzijn

- Afkalfmatras, zeugenborstel, ...
- Steunpercentages van 30% en 40%
- 10% extra voor jonge landbouwers in categorieën 30% en 40%

VLIF

Omschakeling naar nieuwe
verdienmodellen

VLIF voor opstart van of omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf: wat?

Wat ?

- Forfaitaire steun voor de opstart of omschakeling naar een vernieuwend verdienmodel op het landbouwbedrijf
 - Niet specifiek voor jonge boeren
 - Opstart van een volledig nieuw bedrijf of van (een) nieuwe bedrijfstak(ken)
 - Een volledige of gedeeltelijke omschakeling waarbij dus nieuwe of aangepaste bedrijfstakken de oude bedrijfstakken vervangen
 - Voor het uitvoeren van het bedrijfsplan
- Selectie op basis van verschillende criteria
 - Door een jury

VLIF voor opstart van of omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf: voor wie?

- Landbouwbedrijven die na het uitvoeren van het bedrijfsplan (nog steeds) voldoen aan
 - De definitie van actieve landbouwer en
 - Verdien capaciteit hebben van 7.500 euro of meer
- Opmaak van een kwaliteitsvol bedrijfsplan met oog op een vernieuwende bedrijfs(tak)
 - Deze nieuwe bedrijfstak hoeft niet beperkt te zijn tot productie, verwerking en verkoop van bedrijfseigen landbouwproducten
- Bedrijven behalen effectief een minimale omzet uit deze nieuwe activiteiten

VLIF voor opstart van of omschakeling naar een toekomstgerichte duurzame ondernemingsstrategie op een landbouwbedrijf: hoeveel?

- 20.000 of 40.000 euro steun afhankelijk van
 - De omzet die op jaarbasis gegenereerd wordt door het nieuwe verdienmodel
 - Vast omslagpunt van omzet zal gehanteerd worden
- Voorbeelden:
 - Omschakeling (gedeeltelijk) van een bestaand varkensbedrijf naar een nieuw varkensras dat per kg aan een hogere prijs verkocht kan worden
 - Start van een nieuw landbouwbedrijf met een voor Vlaanderen zeldzame landbouwproductie, bv. verticale landbouw of insectenteelt
 - Omschakeling of uitbreiding van een bedrijf naar een meer natuurinclusieve landbouw door agrarisch natuurbeheer

